

PEDAGÓGIAI KURZUSOK TANÍTÁSA ÉS ÉRTÉKELÉSE PORTFÓLIÓS- ÉS PROJEKT TECHNIKÁVAL

Hercz Mária

Kecskeméti Főiskola Tanítóképző Főiskolai Kar

Kulcsszavak: felsőoktatás-pedagógia; portfóliós értékelés; projektmunka

Globalizálódó világunkban ismét fókuszba került az emberi erőforrás jelentősége, melynek hatékony és eredményes alakítása, élethosszig tartó kompetenciákkal és pozitív emberi-etikai jellemzőkkel való ellátása az iskola feladata. Az iskolai oktatás – bármely szinten – csak annyira lehet jó, amennyire a benne tanító pedagógusok azok. A jó pedagógus fogalma a 21. századra jelentősen átalakult, a vele szemben támasztott követelmények európai szinten egyre pontosabbak, ajánlássá, törvénnyé válnak a képzők számára. A pedagógusképzés nemzetközi tendenciáinak tanulmányozásakor körvonalazódik, hogy szükséges a tanítás tartalmi és módszertani változtatásának szükségessége is. A bolognai folyamat hazánkban a képzés szerkezetét és tantárgyi összetételét változtatva elindult ezen az úton, a módszertani változások azonban kevésbé látványosak. Legnagyobb nehézsége valószínűleg az, hogy a hagyományos vizsgarendszer megőrzése mellett miként lehet a hallgatók kompetenciáit fejleszteni, a tanulást és tanítást élvezetesebbé tenni, s egyben megalapozni a szakmai szocializációt. Véleményünk szerint az egyik lehetséges válasz a portfóliós és a projekttechnika alkalmazása. A nemzetközi gyakorlatban elterjedt tanítási formákat hazánkban is egyre több helyen alkalmazták, számos felgógásuk és megvalósításuk ismert. Előnyeiket és hátrányaikat összehasonlítva a kutatások egyöntetűen bizonyítják eredményességüket az alkalmazásképes tudás és a szakmai kompetenciák fejlesztésében, az elméleti tudás egységessége azonban sokszor megkérdőjelezhető.

A tanítás hagyományos és ettől eltérő módszerei véleményünk szerint nem egymást kizáró, hanem egymást feltételező rendszerelemekként értelmezendők. Előadásunk célja bemutatni a pedagógiai tantárgyak tanítása során alkalmazott tanítási formát, melyben a projekttechnikát különféleképpen kapcsoltuk össze a portfóliós értékelés más-más típusával. Feltételeztük, hogy e módszerkombináció hatékonyan alkalmazható azokban a tantárgyakban, amelyekben a hallgatók szakmai szocializációja és kompetenciáinak fejlesztése kiemelt cél.

Az elmúlt öt évben három felsőoktatási intézményben, több mint tíz tantárgy tanítása során volt módunk kipróbálni eredményességét. A kutatás összesen 24 tanulócsoportot érintett, melyek közül volt néhány fős és volt száznál nagyobb is. Előadásunkban vázoljuk a megvalósított modellvariációkat, majd gyakorlati példákon keresztül bemutatjuk tanítási tapasztalatainkat az alkalmazás pozitívumaira és problémáira fókuszálva. Az elkészült munkák minősége és a hallgatói visszajelzések egyértelműen bizonyították a módszer hatékonyságát. Bár mind tanári, mind hallgatói oldalról a megszokotthoz képest több munkát igényelt, az eredmények mindkét felet kárpótolták a többletmunkáért. Az alkalmazás különösen növelte a tanulás hatékonyságát az átlagtól jelentősen eltérő képességű és motivációjú csoportokban, valamint a levelező tagozaton.

A tapasztalatok számos továbbgondolandó kérdést vetettek fel: a tömeges és az egyedi alkalmazás dilemmáját, a pedagógus és nem pedagógus oktatók, a csoportmunkában és a kooperatív technikákban jártas és nem jártas hallgatók körébe való bevezetés problémáit.